

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobkyně: **E. B.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 10. 2024, č. j. X
takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně se žalobkyně domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, kterým žalovaná zamítla námitky žalobkyně proti rozhodnutí č. j. X ze dne 26. 6. 2024, kterým Česká správa sociálního zabezpečení zamítla žalobkyni zamítla žádost o invalidní důchod.

II. Podání účastníků

2. Žalobkyně v podané žalobě namítla, že při posouzení zdravotního stavu nebyly zohledněny skutečnosti vyplývající z doložených lékařských zpráv – komplikace a dalších šest operací a nevratná ztráta pohybu v kotníku, což vede k odkázanosti na minimálně jednu francouzskou hůl. Poukázala na dopad zdravotního stavu na psychiku i její zaměstnání a možnost ukončení pracovního poměru. Uvedla i, že zdravotní stav jí neumožňuje získat řidičské oprávnění, což představuje komplikace jak v pracovním, tak i v soukromém životě. Opakované návštěvy zdravotnických zařízení vylučují práci na plný úvazek.
3. Žalovaná ve svém vyjádření shrnula předcházející řízení, obsah jednotlivých posudků i rozhodnutí a k žalobním námitkám uvedla, že neshledala proběhlé řízení za nesprávné, posudkové řízení za neobjektivní, nebylo zjištěno žádné pochybení při vyhotovení podkladového posudku; rozhodnutí o námitkách je dostatečně odůvodněno, jsou uvedeny a konkretizovány všechny lékařské zprávy, z nichž bylo vycházeno při posouzení, jakož i posudková rozvaha; zdravotní dokumentace byla pro posouzení a vyhotovení posudku zcela dostačující, závěr posudku vycházel z objektivně zjištěného zdravotního stavu. Žalobní námitky jsou proto podle ní nedůvodné, k ověření zdravotního stavu žalobkyně navrhla vypracování posudku Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (PK MPSV).

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Při nařízeném jednání setrvali účastníci na svých námitkách. Žaloba není důvodná.
5. Z obsahu správního spisu vyplývá, že lékařem Institutu pro posuzování zdravotního stavu byl dne 19. 6. 2024 vyhotoven posudek o invaliditě, dle něhož se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s poklesem její pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 20 % bez navýšení dle § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 11 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. V řízení o námitkách byl dalším lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu vypracován posudek o invaliditě, dle něhož se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 11 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %, ovšem s navýšením dle § 3 téže vyhlášky o 10 %, tj. celkem dosáhla míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně 30 %.
6. Krajský soud nechal vypracovat posudek PK MPSV (posudek ze dne 24. 4. 2025), který byl proveden u jednání soudu jako důkaz. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise, lékaře z oboru ortopedie a tajemníka. Žalobkyně byla jednání dne 24. 4. 2025 přítomna, ale s posudkovým závěrem nebyla seznámena. Soud před jednáním zaslal žalobkyni posudek na vědomí. PK MPSV vycházela při zpracování posudku z podkladové dokumentace, vč. pracovní anamnézy a doplnění zdravotních zpráv, a dospěla k závěru, že u žalobkyně nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, tj. žalobkyně není invalidní.
7. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého

zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %.

8. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám a dle shora citované úpravy za tímto účelem pověří k posouzení zdravotního stavu žalobce (pokud žalobní námitky tímto směrem míří) posudkovou komisí MPSV. Posudek této posudkové komise, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013–22).
9. V případě invalidity musí být z posudku vždy zřejmé, že zdravotní stav posuzované osoby byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotní dokumentace i s přihlédnutím ke všem jí tvrzeným obtížím, dále v něm musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav lze podřadit pojmu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, v jakém rozsahu v důsledku zdravotního postižení poklesla schopnost pracovní činnosti posuzovaného. Procentuální míru poklesu schopnosti pracovní činnosti podle charakteru zdravotního postižení pak komise hodnotí podle přílohy k právnímu předpisu, přičemž zdravotní postižení musí být zařazeno s ohledem na druh a intenzitu postižení pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku této přílohy, a současně musí být objasněno, proč v rámci zde stanoveného rozpětí komise určila míru poklesu pracovní schopnosti v dané výši. Dále musí být zváženo i rozsah a závažnost dalšího nebo dalších zdravotních postižení pro možné zvýšení (nebo snížení) základního bodového ohodnocení a případně provedena i rámcová pracovní rekomandace (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012–19).
10. K tomu je třeba nejprve poznamenat, že při určení míry poklesu pracovní schopnosti nemá žalovaná žádný prostor pro správní uvážení. Jedná se o otázku posouzení zdravotního stavu (které závisí na využití odborných lékařských znalostí) dle kritérií zákona o důchodovém pojištění a vyhlášky o posuzování invalidity. V tomto ohledu je daná otázka předmětem plného soudního přezkumu za využití odborného podkladu v podobě posudku PK MPSV. Ostatně, pokud by tomu bylo jinak, meze přezkumu správního uvážení jsou mnohem užší – soud by správní uvážení nemohl nahradit vlastní úvahou a mohl by zkoumat pouze to, zda správní orgán při jeho aplikaci nevybočil z mezí stanovených ústavními principy, zejména zákazu libovůle, ochrany rovnosti a zákazu diskriminace a zachovávání lidské důstojnosti.
11. Žalovaná obecně nemá možnost jakkoliv hodnotit vhodnost právní úpravy a způsobu posuzování poklesu pracovní schopnosti dle vyhlášky o posuzování invalidity. Teoreticky

není vyloučeno, aby krajský soud z určitých důvodů k některému ustanovení vyhlášky nepřihlédl, případně shledal dokonce rozpor zákona s ústavním pořádkem (a využil postupu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy), k tomu by však musely v konkrétní věci vést silné ústavně právní důvody, které v nyní projednávané věci soud nespátřuje.

12. Další podstatnou skutečností je, že soud je při hodnocení zákonnosti rozhodnutí žalovaného povinen vycházet ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání rozhodnutí správních orgánů (viz § 75 s. ř. s. – k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 Ads 316/2016–28, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2020, č. j. 9 Ads 289/2019–39).
13. Soud se proto zabýval tím, zda byly splněny požadavky na posouzení zdravotního stavu PK MPSV při zohlednění skutkového stavu, který zde byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
14. Při posouzení zdravotního stavu žalobkyně měla PK MPSV k dispozici zdravotní zprávy mapující stav žalobkyně od 30. 4. 2013 do 27. 11. 2024, u jednání komise byly doloženy zprávy z období od 17. 3. 2025 do 2. 4. 2025. Zároveň komise vycházela z vlastního vyšetření zdravotního stavu žalobkyně.
15. PK MPSV ve svém posudku dospěla k obdobným závěrům jako posudkoví lékaři při předcházejících posouzeních zdravotního stavu žalobkyně. Při zhodnocení komise dospěla posudková komise k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýraznějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 11 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., v platném znění, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 10-20 %, posuzované byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 20 % s tím, že na rozdíl od námitkového řízení nepřiznala žalobkyni navýšení § 3 vyhlášky.
16. V podrobnostech PK MPSV uvedla, že žalobkyně byla posuzována jako administrativní pracovnice se středoškolským vzděláním, která není odkázána na fyzicky těžkou práci. Se zjištěným zdravotním stavem je podle PK MPSV žalobkyně schopna vykonávat pracovní činnost administrativní pracovnice ve stejném rozsahu a intenzitě bez nižších nároků na tělesné a psychické schopnosti. Jedná se o kancelářskou práci, která je hodnocena jako fyzicky lehká práce. Navíc posuzovaná může v průběhu pracovní doby flexibilně měnit pozice (sed, stoj, chůze) a rovněž má zaměstnavatelem umožněnou flexibilní pracovní dobu.
17. Z posudku vyplývá, že došlo u žalobkyně ke stabilizaci zdravotního stavu, ztuhnutí pravého hlezenního kloubu je trvalé, chůze na kratší vzdálenost je možná i bez opory francouzské hole, samostatný stoj je rovněž možný bez opory francouzské hole, artrodéza pravého hlezna je zhojena, jizva klidná, bez sekrece, pouze otok od poloviny lýtky distálně, velmi pravděpodobně lymfatické etiologie, pohyb po déze oproti levé straně o 2/3 omezen, subtalo bez omezení. Vlevo hlezno klidné, pohyb volný. Stran artrózy levého kolenního kloubu III. stupně byla posuzovaná při jednání PK MPSV vyšetřena odborným ortopedem a objektivním klinickým vyšetřením při jednání komise nebylo na nosných kloubech obou dolních končetin (DKK), včetně levého kolenního kloubu, zjištěno funkční omezení nosných kloubů, Hybnost všech nosných kloubů odpovídá fyziologickému rozsahu pohybu bez omezení. Stran zdravotního stavu po edému papily zřakového nervu vpravo, diskrétně i vlevo v roce 2017 je odbornými lékařskými zprávami dokladována úprava zdravotního stavu po půl roce konzervativní léčby. V současné době dle objektivního vyšetření

oftalmologem a neurologem se jedná jen o lehkou atrofizaci papily pravého oka bez korelátu ve zrakové ostrosti, visus a perimetr v normě.

18. Hodnocení obsahu posudku PK MPSV je pro soud v tomto případě poněkud složitější. Jistě si lze představit podrobnější a důkladnější rozbor zdravotního stavu žalobkyně ze strany PK MPSV, nicméně PK MPSV vycházela z velkého množství zpráv o zdravotním stavu žalobkyně, které poskytují poměrně objektivní obraz o převažujícím důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Z posudku je patrné, že byly zohledňovány zprávy vydané dokonce i po dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Ze zpráv vyplývá, že chůze bude s trvalým deficitem, ale běžná chůze se zátěží možná (zprávy z ambulance úrazové chirurgie FN Brno ze dne 24. 4. 2024 a 31.10. 2024), hluboký žilní systém DKK volně průchodný (Cévní a interní ordinace s.r.o., Brno, 27. 11. 2024) a konečně podstatná je dle soudu zpráva z ambulance úrazové chirurgie FN Brno ze dne 2. 4. 2025, konstatující stacionární stav.
19. Soud umožnil již před jednáním žalobkyni vyjádřit se k posudku, žalobkyně neuvedla, že by PK MPSV opomněla některou zdravotní zprávu. Nesouhlasí s hodnocením PK MPSV a s nedostatečným zohledněním přidružených onemocnění.
20. K tomu soud z posudku zjistil, že PK MPSV se přidruženými onemocněními zabývala, přičemž jejich posudkovou významnost vázala na potencialitu funkční poruchy u žalobkyně, a dospěla k závěru, že tato se v nich nenachází. Artróza byla vyšetřena i u jednání se závěrem absence funkčního omezení, v případě atrofizace papily pravého oka jde o stav bez vlivu na zrakovou ostrost, visus nebo perimetr.
21. Pokud jde o jednotlivé námitky žalobkyně, soud konstatuje, že posudek posudkové komise na ně odpovídá zcela jednoznačně s ohledem na zjištěný zdravotní stav.
22. Soud vnímá nesouhlas žalobkyně s posouzením jejího zdravotního stavu, nicméně soud není nadán obornou znalostí k posouzení zdravotního stavu žalobkyně, to je úkolem odborného posouzení, přičemž subjektivní vnímání jejího zdravotního stavu žalobkyní není z hlediska posouzení invalidity relevantní. Předložený posudek, jakkoliv ve své nalézací části extrémně stručný, splňuje parametry kladené na něj ustálenou judikaturou správních soudů. Posudkové hodnocení je z hlediska relevantních zdravotních omezení žalobkyně úplné a z hlediska souladu posudkových závěrů také přesvědčivé. Soud se ztotožňuje se závěry PK MPSV a žalované, že žalobkyně ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí nebyla invalidní.

IV. Závěr a náklady řízení

23. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ex lege (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 22. září 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce